

Wetenschappelijke bijeenkomst Stichting Verdrongen Geschiedenis (6 oktober 2007)

De Stichting organiseerde in Wilhelmshaven (Duitsland) een dag over historisch onderzoek in het internationale Waddengebied.

In de hoorzaal van Forschungszentrum Terramare werden zes voordrachten gehouden. Er waren een kleine 30 toehoorders uit Nederland en Duitsland.

Dr. Hauke Jöns (Niedersächsisches Institut für historische Küstenforschung, Wilhelmshaven) gaf een overzicht van de bewoningsgeschiedenis van het zuidelijk Duitse kustgebied langs de Noordzee, en liet resultaten zien van enkele onderzoeksprojecten van zijn instituut. Interessant waren o.a. Romeinse vondsten, d.w.z. ver ten Noorden van de zg. "Limes".

Prof. Gerd Liebezeit (Forschungszentrum Terramare, Wilhelmshaven) sprak over een in ontwikkeling zijnde methode voor onderzoek van archeologisch vondstmateriaal zoals scherven van aardewerken kookpotten. Op basis van vetzuuranalyses met behulp van gaschromatografie en massaspectrometrie, en kan worden nagegaan of in zo'n aardewerken pot uit de Bronstijd melk of graan is gekookt. Ook kunnen sporen van andere landplanten of vis worden geïdentificeerd.

Ir. Leo Oorschot (Den Haag) gaf een overzicht van de door hem verzamelde geologische en historische gegevens over het Deense eilandje Mandø. Ooit waren er twee eilandjes, oorspronkelijk ontstaan uit sikkelduinen, die later door dijkbouw aan elkaar groeiden. Bekend is dat in de Deense kuststreek de menselijke bewoning in de late ijzertijd zich concentreerde op de rand van de zg. "geest" (hoog gelegen zandgrond). Dit hing samen met de hier voorkomende ijzerafzettingen (limoniet). Voor meer informatie zie onder Projecten.

Dr. Heidi Gansohr-Meinl (Rheinisches Landesmuseum, Bonn) vertelde over de samenstelling van de eilandbevolking van het eiland Baltrum in de 18^e en 19^e eeuw. Ca. 50 personen leefden aanvankelijk van visvangst en schelpenvisserij t.b.v. kalkproductie. Later werkte men veel in de vrachtvaart. Door studie van huwelijksregisters in kerkboeken en van belastinglijsten konden familierelaties zichtbaar worden gemaakt. Vijf huwelijkspartners kwamen uit Groningen (4) en Friesland(1).

Dr. Hidde Feenstra (Warffum) deed een vergelijkbare studie van huwelijksaankondigingen tussen 1718 en 1812 betreffende inwoners van Schiermonnikoog. Ongeveer 90% van de huwelijkspartners kwam van het eigen eiland. De overige partners kwamen uit Groningen, Friesland, Drenthe, en ook van Borkum.

Wetenschappelijke bijeenkomst Stichting Verdrongen Geschiedenis (6 oktober 2007)

Dr. Albert Oost (Rijkswaterstaat & Universiteit Utrecht) vertelde over de verplaatsing van zandbanken in het zeegat tussen Texel en Den Helder. Eens in de 100-400 jaar groeit een zandplaat aan het eiland vast. De afwisseling van duinrichels en laagten daartussen op het zuidelijk deel van Texel vormt als het ware een historische kalender van een dergelijk eeuwenlang aangroeiproces. Precieze dateringen van de duinrichels zijn mogelijk m.b.v. de Optically Stimulated Luminescence (OPS) methode.